

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka a JUDr. Radana Malíka v právní věci stěžovatele **Ministerstva vnitra**, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, za účasti **J. P.**, zastoupeného JUDr. Jiřím Svobodou, advokátem se sídlem v Praze 3, Na Jarově 2425/4, v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 1. 2006, č. j. 8 Ca 256/2004 - 35, o námitce podjatosti vznesené účastníkem,

t a k t o :

Soudce Nejvyššího správního soudu JUDr. Bohuslav Hnízdl **n e n í v y l o u č e n** z projednávání a rozhodnutí ve věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 6 Ans 8/2006.

O d ů v o d n ě n í :

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 5. 1. 2006, č. j. 8 Ca 256/2004 - 35 rozhodl o žalobě účastníka na ochranu proti nečinnosti Ministerstva vnitra tak, že Ministerstvu vnitra uložil povinnost vydat rozhodnutí splňující náležitosti uvedené v ustanovení § 124 zákona č. 186/1992 Sb. o žádosti účastníka ze dne 24. 10. 1997 (správně 14. 10. 1997).

Ministerstvo vnitra podalo proti tomuto rozsudku kasační stížnost, a věc byla proto předložena Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o této kasační stížnosti. Přípisem ze dne 31. 5. 2006 poučil Nejvyšší správní soud účastníky řízení o složení senátu, který je rozvrhem práce povolán k rozhodování jejich věci a současně jim sdělil, že mohou namítnout podjatost některého z uvedených soudců ve lhůtě jednoho týdne, mají-li za to, že je vyloučen z projednání a rozhodování věci pro svůj poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům.

Podáním ze dne 8. 6. 2006 účastník vznesl námitku podjatosti soudce JUDr. Bohuslava Hnízdl a odůvodnil ji tím, že tento soudce předsedal v minulosti u Vrchního soudu v Praze senátu, který usnesením ze dne 30. 11. 2001, č. j. 6 A 69/99 - 32, zastavil řízení o jeho žalobě proti rozhodnutí ministra vnitra ze dne 14. 5. 1999 č. 236, jímž bylo potvrzeno jeho propuštění ze služebního poměru příslušníka SNB. Důvodem takového postupu přitom bylo přesvědčení rozhodujícího senátu o tom, že lhůta pro podání žaloby nebyla dvouměsíční, jak to stanovil § 250b odst. 1 o. s. ř., ve znění tehdy účinném, nýbrž třicetidenní podle § 137 odst. 1 zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky a žaloba byla proto shledána opožděnou. Tím bylo porušeno jeho ústavně zaručené právo na spravedlivý proces, o čemž svědčí i pozdější rozhodnutí

Nejvyššího správního soudu, publikované pod č. 16/2003 Sb. NSS, které označilo názor zastávaný vrchním soudem za nezákonný. Kromě toho vrchní soud ve svém usnesení uvedl, že rozhodnutí o odvolání proti propuštění ze služebního poměru byla propuštěným příslušníkům SNB vždy zaslána v průběhu roku 1990, a to doporučeným dopisem. To je však v rozporu s výslovným sdělením Ministerstva vnitra ze dne 22. 3. 1996, a názor vrchního soudu tak představuje „popření všech procesních principů jednání soudu“. Z těchto důvodů považuje za nemožné, že by se JUDr. Hnízdil jako dlouholetý specializovaný soudce dopustil hned dvou tak flagrantních pochybení, aniž by přitom podlehl nějakému tlaku. Lze proto pochybovat o jeho objektivním pohledu na věc, a to tím spíše, že otázky nároků bývalých příslušníků SNB byly svého času nepříznivě medializovány.

Soudce JUDr. Bohuslav Hnízdil ve svém vyjádření ze dne 14. 6. 2006 uvedl, že ve věci sp. zn. 6 A 69/99 u Vrchního soudu v Praze skutečně rozhodoval, ale to podle jeho názoru není důvodem k jeho vyloučení (§ 8 odst. 1 poslední věta s. ř. s.). Dále zdůraznil, že s účastníkem přišel do styku pouze v souvislosti s rozhodováním jeho věci u Vrchního soudu v Praze, nemá k němu, ani k jeho zástupci žádný vztah a při rozhodování jeho věci v minulosti žádnému tlaku nepodleh, ani si žádného tlaku není vědom.

Věc byla poté postoupena jinému senátu Nejvyššího správního soudu k rozhodnutí o námitce podjatosti (§ 8 odst. 3 s. ř. s. in fine).

Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce přitom nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

Za poměr k věci se považuje přímý zájem soudce na projednávané věci, zejména zájem na jejím výsledku. Vyloučen by byl také soudce, který by získal o věci poznatky jiným způsobem než dokazováním při jednání. Pochybnosti o nepodjatosti soudce pro jeho poměr k účastníkům či jejich zástupcům, kromě vztahů příbuzenských a obdobných vztahů, mohou vzniknout i tehdy, je-li soudcův vztah k účastníkům, případně zástupcům, přátelský či naopak zjevně nepřátelský. V projednávané věci však žádný z těchto důvodů není dán, a účastník to ani nenamítá. JUDr. Hnízdil se rovněž nepodílel na projednávání nebo rozhodování věci v předchozím soudním řízení. Takové řízení je totiž třeba chápat nikoli časově, tedy jako jakékoliv řízení před správním soudem, jehož byl J. P. účastníkem a v němž se soudce podílel na rozhodování, nýbrž instančně (srov. č. 53/2004 Sb. NSS). Vyloučen by tak byl soudce, který by o téže věci, tedy o nečinnosti správního orgánu ve věci žádosti ze dne 24. 10. 1997, rozhodoval nejprve v řízení u krajského soudu (resp. Městského soudu v Praze) a následně pak v řízení o kasační stížnosti u Nejvyššího správního soudu.

O takovou situaci se však v daném případě nejedná. JUDr. Hnízdil sice již jednou rozhodoval ve věci, v níž byl J. P. účastníkem, ale jednalo se o věc jinou. Rozhodování soudce v jiných věcech téhož účastníka však nemůže vést k vyloučení soudce (§ 8 odst. 1 s. ř. s. in fine). Právě v rozhodovací činnosti soudce se projevuje jeho nezávislost a účastníkův nesouhlas s právními závěry, které soudce dříve vyslovil, je při hodnocení otázek podjatosti nevýznamný. Soudce může být vyloučen z rozhodování jen z objektivních důvodů, nikoli pro subjektivní přesvědčení účastníka o nespravedlivosti dřívějšího rozhodnutí, které se projevuje polemikou s názory soudu a jejich zpochybňováním. Zpochybňovat

rozhodnutí soudu jistě lze. K tomu však slouží opravné prostředky a nikoli námitka podjatosti. Existence odlišných názorů na věc nebo vývoj judikatury na právní problém pak s podjatostí soudce nemají nic společného.

Z výše uvedených důvodů rozhodl Nejvyšší správní soud o námitce podjatosti tak, jak je ve výroku uvedeno.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. října 2006

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu